

Toestand van het watersysteem

6 mei 2026

Documentbeschrijving

Titel

Toestand van het watersysteem - 6 mei 2026

Samenstellers

VMM

Kern Beheer en Investerings Waterlopen, Kern Planning Integraal Waterbeleid

Inhoud

De VMM rapporteert maandelijks over de kwantitatieve toestand van de watersystemen onder haar bevoegdheid: de onbevaarbare waterlopen en het freatisch grondwater. Ook de meteorologische situatie wordt besproken aangezien deze een directe invloed heeft op de kwantitatieve toestand van het watersysteem. Bijzondere aandacht wordt besteed aan hydrologische extremen (overstromingen en droogtes) en afwijkingen (anomalieën) t.o.v. de historisch normale toestand. Waar mogelijk schatten we de verwachte evolutie van de indicatoren in.

Het actueel risico op overstromingen of droogte wordt bepaald door een combinatie van het *potentieel* risico (of hoe abnormaal nat of droog de huidige situatie al is) en het *acuut* risico (of het effect van de verwachte neerslaghoeveelheden). Het actuele risico op overstromingen en droogte, en voorspellingen voor de korte termijn (48u) en lange termijn (10 dagen) worden continu opgevolgd en kunnen geraadpleegd worden op waterinfo.vlaanderen.be.

Wijze van refereren

Vlaamse Milieumaatschappij (2026), Toestand van het watersysteem - 6 mei 2026.

Verantwoordelijke uitgever

Bernard De Potter, Vlaamse Milieumaatschappij

Vragen in verband met dit rapport

Vlaamse Milieumaatschappij

Dokter De Moorstraat 24-26

9300 Aalst

Tel: 053 72 62 10

info@vmm.be

Inhoud

1	Meteorologie	4
1.1	Neerslag	4
1.1.1	Waarnemingen	4
1.1.2	Voorspellingen	6
1.2	Neerslagtekort	9
2	Hydrologie	11
2.1	Bodemverzadiging	11
2.2	Freatisch grondwater	13
2.2.1	Historische vergelijking	13
2.2.2	Is het freatisch grondwater gestegen of gedaald?	18
2.2.3	Worden er volgende maand zeer hoge of zeer lage freatische grondwaterstanden verwacht?	19
2.3	Debieten onbevaarbare waterlopen	21
2.3.1	Waarnemingen	21
2.3.2	Voorspellingen	25
3	Samenvatting	25

Figuren

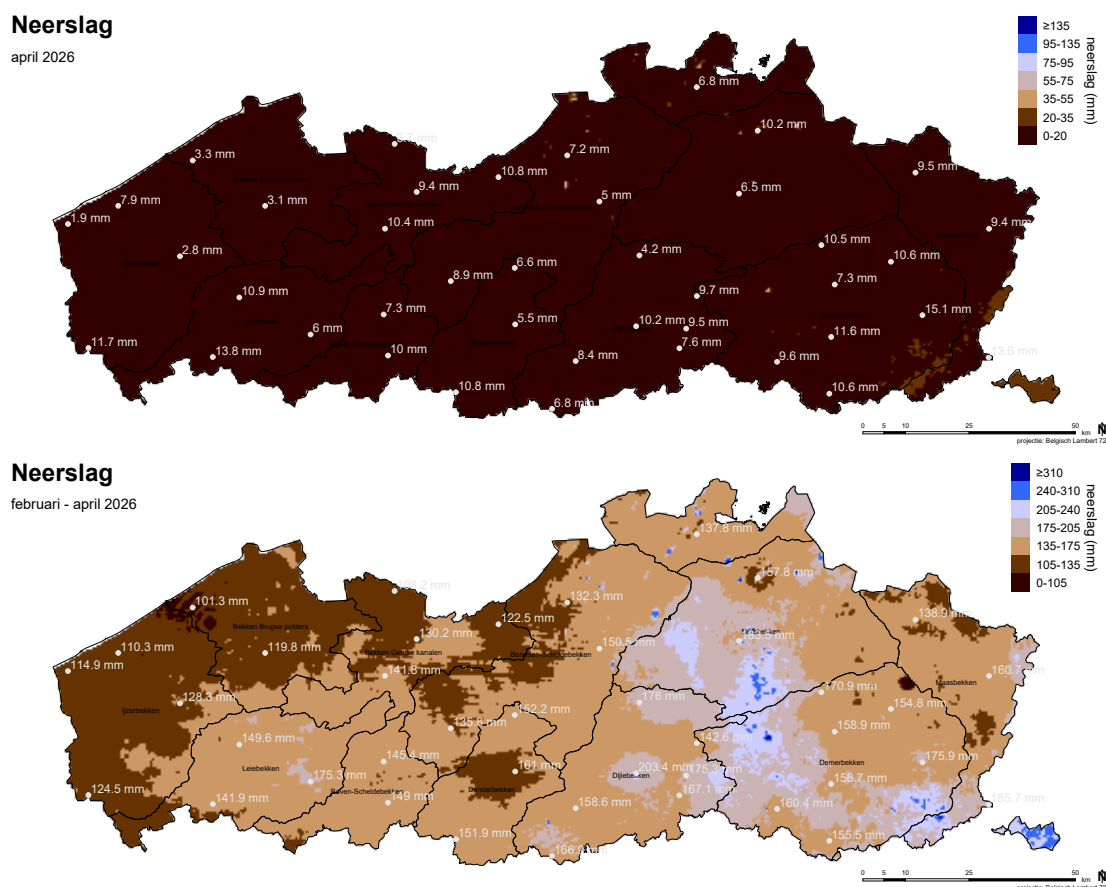
1	Neerslagtotalen	4
2	Waargenomen ruimtelijke spreiding van de SPI	5
3	Voorspelde neerslag	7
4	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de SPI	8
5	Ruimtelijke spreiding van de percentielen van het neerslagtekort.	9
6	Ruimtelijke spreiding van de percentielen van het neerslagtekort.	10
7	Waargenomen en voorspeld neerslagtekort.	10
8	Oppervlakkige bodemverzadiging en bodemverzadiging voor het profiel.	11
9	Oppervlakkige bodemverzadiging en bodemverzadiging voor het profiel.	12
10	Absolute toestand van de freatische grondwaterstand.	14
11	Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand.	15
12	Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand (1/4/2000 - 1/3/2026).	16
13	Afwijking van het grondwaterpeil t.o.v. een normaal seizoen.	17
14	Waargenomen ruimtelijke spreiding van de freatische grondwaterstanden.	18
15	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de zeer hoge freatische grondwaterstanden.	19
16	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de zeer lage freatische grondwaterstanden.	20
17	Verandering van het 14-daags gemiddeld debiet.	21
18	Percentielwaarden van het 14-daags gemiddeld debiet.	21
19	Stroomgebiedsgemiddelde specifieke afvoer	23
20	Stroomgebiedsgemiddelde cumulatief specifiek volume	24

1 Meteorologie

1.1 Neerslag

1.1.1 Waarnemingen

April 2026 was volgens het KMI een warme, zonnige en vooral zeer droge maand. In Ukkel viel 9,1 mm neerslag. Dit is 19% van de normale hoeveelheid neerslag en de derde laagste hoeveelheid voor de huidige referentieperiode. Het KMI verwacht voor een normale maand april een totaal van 46,7 mm (bron: KMI). [Figuur 1](#) toont de neerslagtotaal in de rest van Vlaanderen. Opvallend is dat het in de derde decade van de maand april volkomen droog bleef.

Figuur 1: Neerslagtotaal voor de voorbije maand en de voorbije 3 maanden op basis van het Vlaamse neerslagradar-composiet (achtergrond).

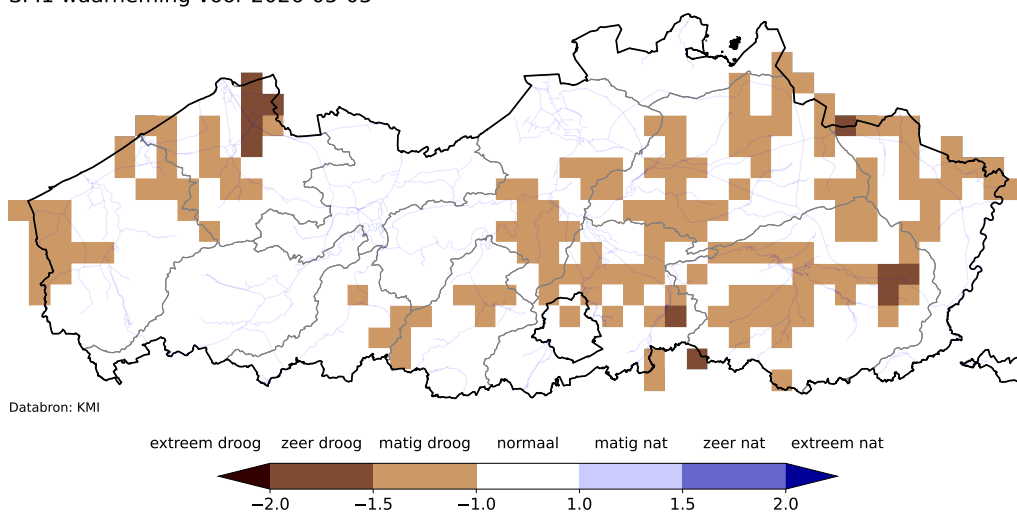
In het VMM-pluviometernetwerk variëren de neerslagtotaal voor april 2026 tussen 1,9 mm in De Panne, waar 4% van de normale hoeveelheid neerslag viel, en 15,1 mm in Beverst (Demerbekken) waar 32% van de normale hoeveelheid gemeten werd. Gemiddeld over de VMM-metlocaties vinden we een neerslagtotaal voor april 2026 van 8,4 mm (18% van het klimatologisch normaal). De kustregio ving het minste neerslag; het uiterste zuidoosten van Vlaanderen tekent zich als natste

regio af. (Figuur 1).

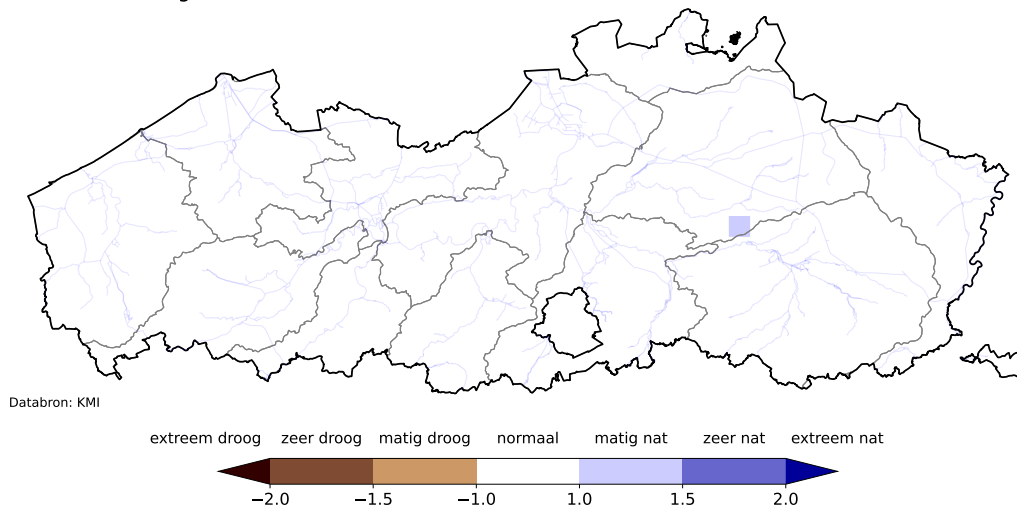
De afgelopen 3 maanden (februari t.e.m. april) viel in het VMM-pluviometernetwerk minimaal 101,3 mm (Klemskerke) tot maximaal 203,4 mm (Nossegem) neerslag, wat overeenkomt met respectievelijk 59% tot 119% van het klimatologisch normaal te Ukkel van 171,1 mm voor de maanden februari t.e.m. april (referentie: 1991-2020, bron: KMI). Ook hier tekent het uiterste westen van Vlaanderen zich als droogste regio af; de Voerstreek ving het meeste neerslag. Gemiddeld over de VMM-meetstations vingen we de voorbije 3 maanden in totaal 149,6 mm neerslag of 87% van het normaal.

De afgebeelde neerslagkaarten van Figuur 1 zijn aangemaakt op basis van het Vlaamse neerslagradar-composiet, gekalibreerd met de overeenkomstige neerslagtotalen van het VMM-pluviometernetwerk.

SPI1 waarneming voor 2026-05-03

SPI3 waarneming voor 2026-05-03

Figuur 2: Ruimtelijke spreiding van de SPI-1 (boven) en SPI-3 (onder) indicator. Databron: KMI.

De SPI¹ index op de korte termijn (SPI-1) toont op 3/05/2026 hoe in de brede kustregio en in de oostelijke helft van Vlaanderen normale waarden afwisselen met matig tot soms zeer droge waarden. Oost-Vlaanderen scoort voornamelijk normaal. (data: KMI).

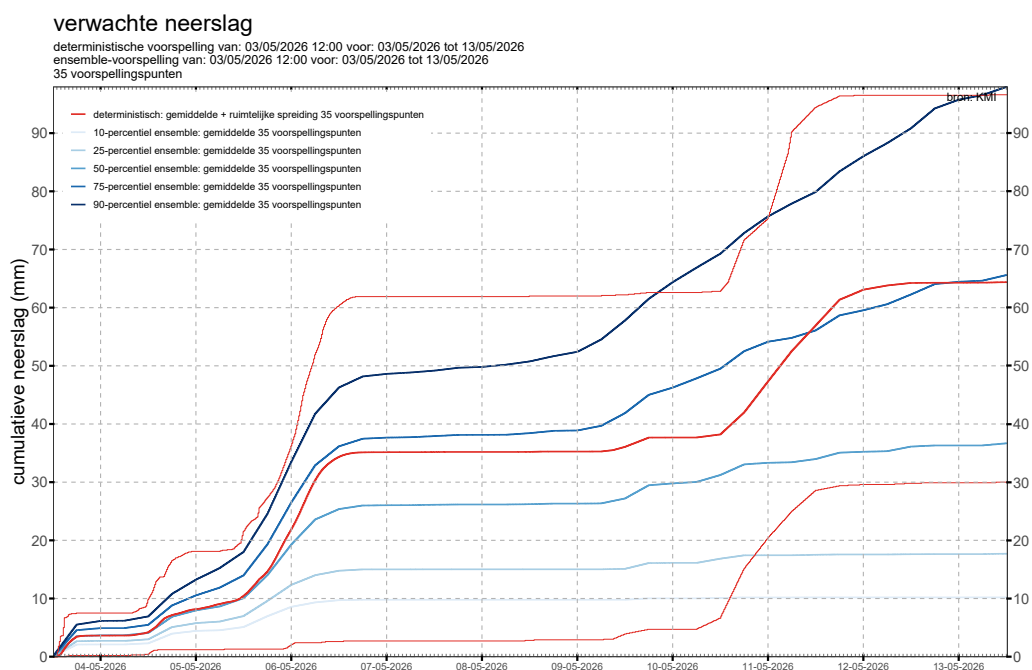
De SPI index op langere termijn (SPI-3) kleurt voor heel Vlaanderen normaal. (data: KMI).

1.1.2 Voorspellingen

Op 4 mei wordt voor de periode tot 14 mei gemiddeld over Vlaanderen tussen 11,2 mm (P25) en 49,1 mm (P75) neerslag voorspeld met een mediaan waarde van 32,6 mm (Figuur 3; bron: KMI). Hierdoor verwachten we dat de SPI-1 in de brede kuststreek naar een drogere toestand zal evolueren met matig tot extreem droge waarden. De rest van Vlaanderen wordt verwacht naar normaal te evolueren. In het droge scenario (P15) kleurt bijna heel Vlaanderen matig tot zeer droog met vooral in de brede kuststreek ook extreem droge waarden. In het natte scenario (P85) zien we een totaal ander beeld: enkel de bekkens van de IJzer en de Brugse Polders zouden dan normaal kleuren, terwijl de rest van Vlaanderen zeer nat tot vooral extreem nat zou scoren.

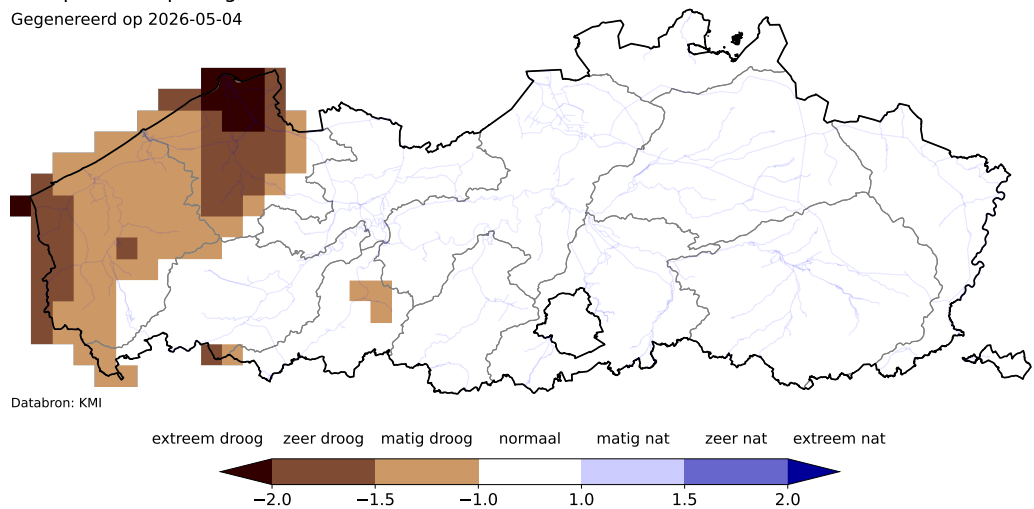
Voor de voorspelde lange-termijn SPI-3 index zien we in het gemiddelde en het droge (P15) scenario de impact van de droge maand april aan de kuststreek: daar verwachten we het verschijnen van matig droge waarden. Elders zou de SPI-3 index voornamelijk normaal blijven. In het natte scenario (P85) verwachten we een beeld dat analoog is aan dat van het natte scenario van de voorspelde SPI-1 index: normale waarden in het uiterste westen, matig tot extreem natte waarden in de rest van Vlaanderen. (Figuur 4) (data: KMI).

¹De Standardized Precipitation Index (SPI) geeft de afwijking van de voorbije neerslag t.o.v. het historische normaal weer. SPI-1 (korte termijn) en SPI-3 (lange termijn) geven aan hoe droog of nat de voorbije maand (30 dagen) en 3 maanden (90 dagen) waren t.o.v. dezelfde periode op de desbetreffende locatie in de voorbije 30 jaar (bron: KMI).

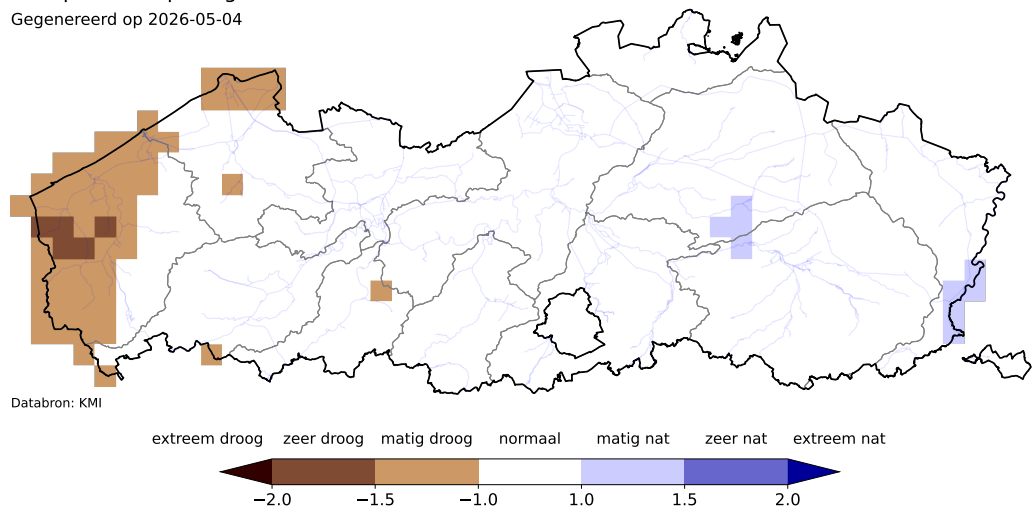

Figuur 3: Neerslagvoorspelling voor de lange termijn (bron: KMI). Gemiddelde voor de percentielen van de ensemble-voorspellingen (blauwe lijnen), en ruimtelijke variatie in de deterministische voorspelling (rode lijnen) voor 35 voorspellingspunten verspreid over Vlaanderen.

SPI1 p50 voorspelling voor 2026-05-13
 Gegeneerd op 2026-05-04

SPI3 p50 voorspelling voor 2026-05-13
 Gegeneerd op 2026-05-04

Figuur 4: Voorspelde ruimtelijke spreiding van de SPI-1 (boven) en SPI-3 (onder) indicator. (bron KMI)

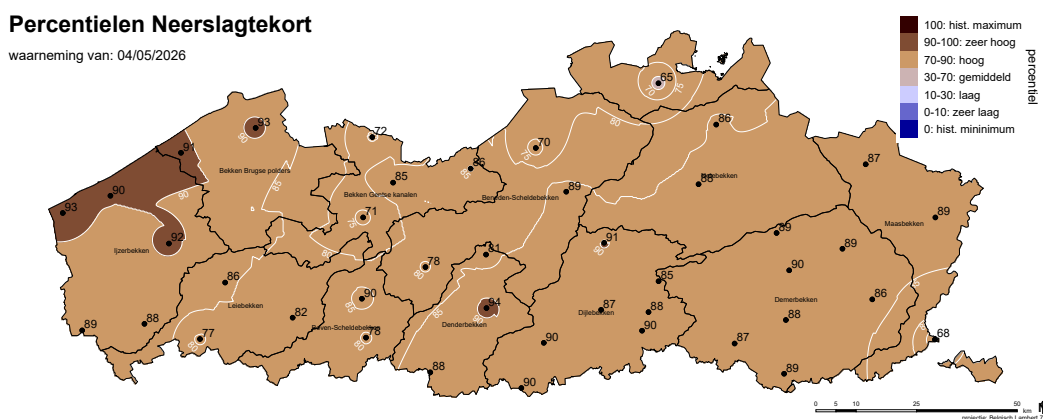
1.2 Neerslagtekort

Elk jaar wordt tijdens het hydrologische zomerseizoen van 1 april t.e.m. 30 september het cumulatieve neerslagtekort berekend voor een aantal meteorologische stations. Dit cumulatieve neerslagtekort geeft het verschil weer tussen de neerslag en de potentiële evapotranspiratie die gemeten werden op deze stations, en is een indicator voor het risico op watertekort.

We zien actueel dat het neerslagtekort sinds begin april bijna overal in Vlaanderen is opgelopen tot meer dan 50 mm. Deze waarden zijn meestal hoog tot zeer hoog voor de tijd van het jaar (percentiel 65 - 94)². Aan de kust en in het Denderbekken zien we de grootste tekorten. De uitschieters noteren een neerslagtekort van minimaal 38 mm in Loenhout (provincie Antwerpen) tot maximaal 70 mm in Liedekerke (Denderbekken); deze zijn respectievelijk gemiddeld (percentiel 65) en zeer hoog (percentiel 94) voor de tijd van het jaar. De evolutie van het gemeten neerslagtekort wordt voor de VMM meteo stations in [Figuur 7](#) weergegeven.

Merk op dat in dit rapport de definitie voor neerslagtekort van Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) gevolgd wordt, waarbij we het verschil tussen potentiële evapotranspiratie en neerslag enkel beschouwen gedurende het hydrologisch zomerseizoen tussen 1 april en 30 september. Deze berekening verschilt van het zgh. doorlopend neerslagtekort waarbij deze waarde continu doorloopt over de jaren heen. Door een relatief natte of droge periode voorafgaand aan 1 april kunnen beide indicatoren verschillen.

Ten gevolge van de voorspelde neerslag verwachten we dat het neerslagtekort op korte termijn (13/05) sterk zal dalen. In de kuststrook worden tegen 13 mei gemiddelde waarden verwacht, in het oosten verwachten we tegen dan zeer lage neerslagtekorten. In de rest van Vlaanderen wordt het tekort verwacht te evolueren naar lage waarden. ([Figuur 6](#)).

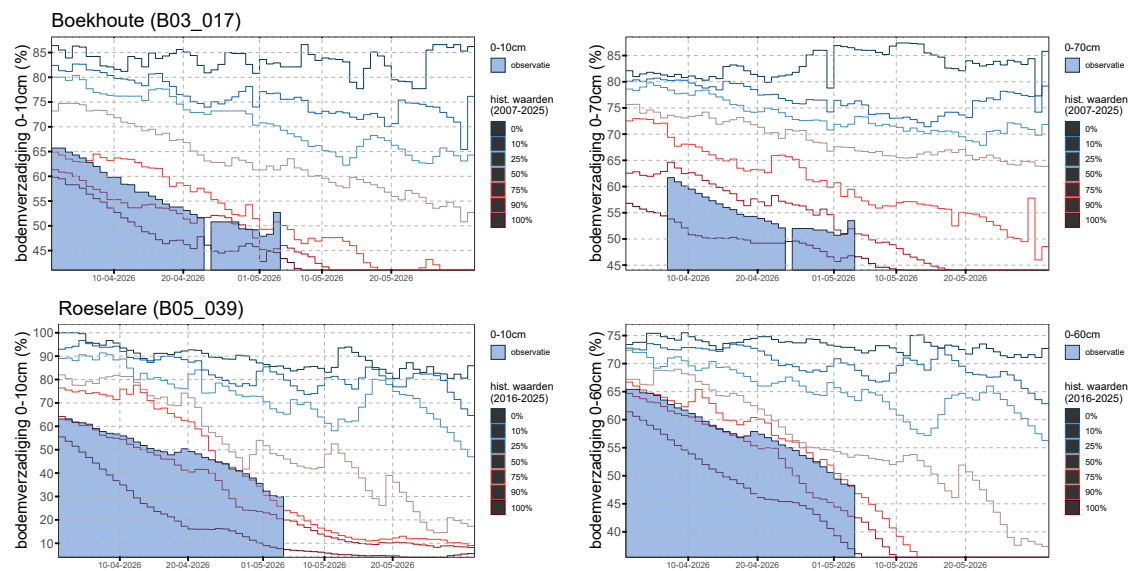
Figuur 5: Ruimtelijke spreiding voor de percentielen van het waargenomen neerslagtekort sinds 1 april.

²M.a.w. 65-94 % van de historische metingen zijn - voor de tijd van het jaar lager - dan de actueel gemeten waarden.

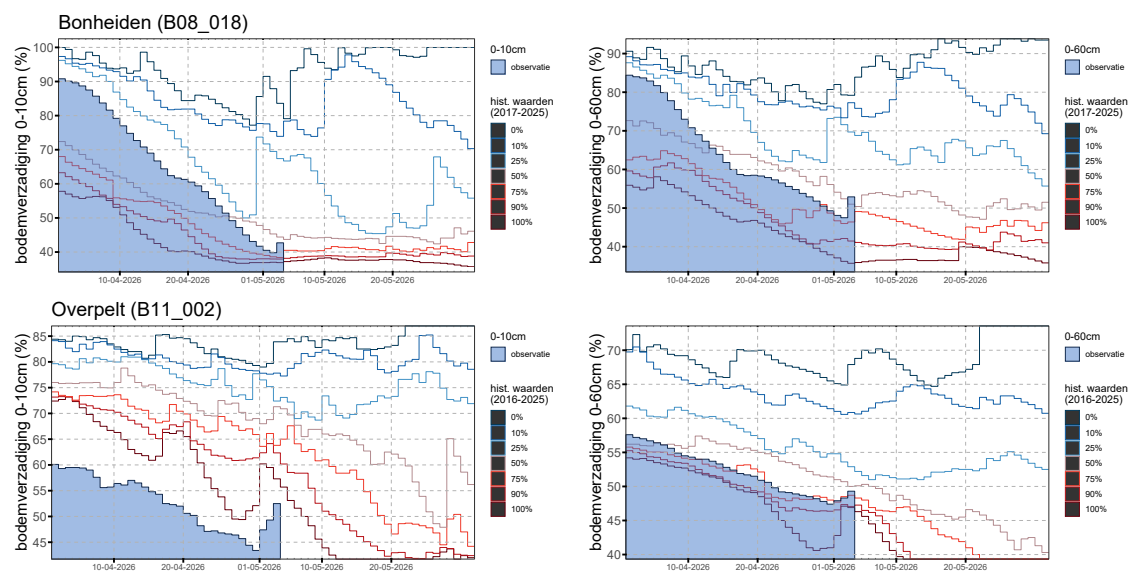
2 Hydrologie

2.1 Bodemverzadiging

In de loop van april 2026 kende de absolute bodemverzadiging in alle stations een duidelijk dalend verloop. Op dit moment is de bodemverzadiging meestal lager tot veel lager dan gemiddeld voor de tijd van het jaar (in Overpelt en Tessenderlo meten we zelfs historische lage waarden). Dit geldt zowel voor de oppervlakkige verzadiging als de verzadiging in de laag 0 tot 60 cm (Boekhoute tot 70 cm). (Figuur 8 en Figuur 9).

Figuur 8: Oppervlakkige bodemverzadiging (0-10cm) en bodemverzadiging voor het profiel (0-70cm) voor meesta-tions Boekhoute en Roeselare.

Figuur 9: Oppervlakkige bodemverzadiging (0-10cm) en bodemverzadiging voor het profiel (0-70cm) voor meesta-tions Bonheiden en Overpelt.

2.2 Freatisch grondwater

De grondwaterstandindicator is gebaseerd op maandelijkse peilmetingen in het primair meetnet door de VMM, SCK en De Watergroep voor freatische peilfilters met continue meetreeksen van minstens 11 jaar. Die maandelijkse peilmetingen worden aangevuld met dagelijkse modelberekeningen voor de periode 1991 - heden. Op dov.vlaanderen.be vind je alle grondwaterstanden, de [huidige toestand](#) en de [interactieve kaart](#) voor het freatisch grondwater.

datum rapport: 06-05-2026

referentiedatum: 03-05-2026

aantal gebruikte meetplaatsen: 156

2.2.1 Historische vergelijking

De freatische grondwaterstand schommelt tijdens het jaar: hoog op het einde van de winter en laag op het einde van de zomer. Met de grondwaterstandindicator kijken we naar de toestand van het grondwater t.o.v. alle peilen gedurende het jaar (absolute vergelijking) en de toestand voor de tijd van het jaar (relatieve vergelijking).

Absolute vergelijking: Staat het freatisch grondwater hoog of laag (t.o.v. alle dagelijkse peilen van de referentieperiode)?

Op 03/05/2026 vertoonde 29% van de meetplaatsen een lage (26%) tot zeer lage (3%) freatische grondwaterstand. 60% vertoonde een normale, en 11% een hoge (10%) tot zeer hoge (1%) grondwaterstand ([Figuur 10](#))¹.

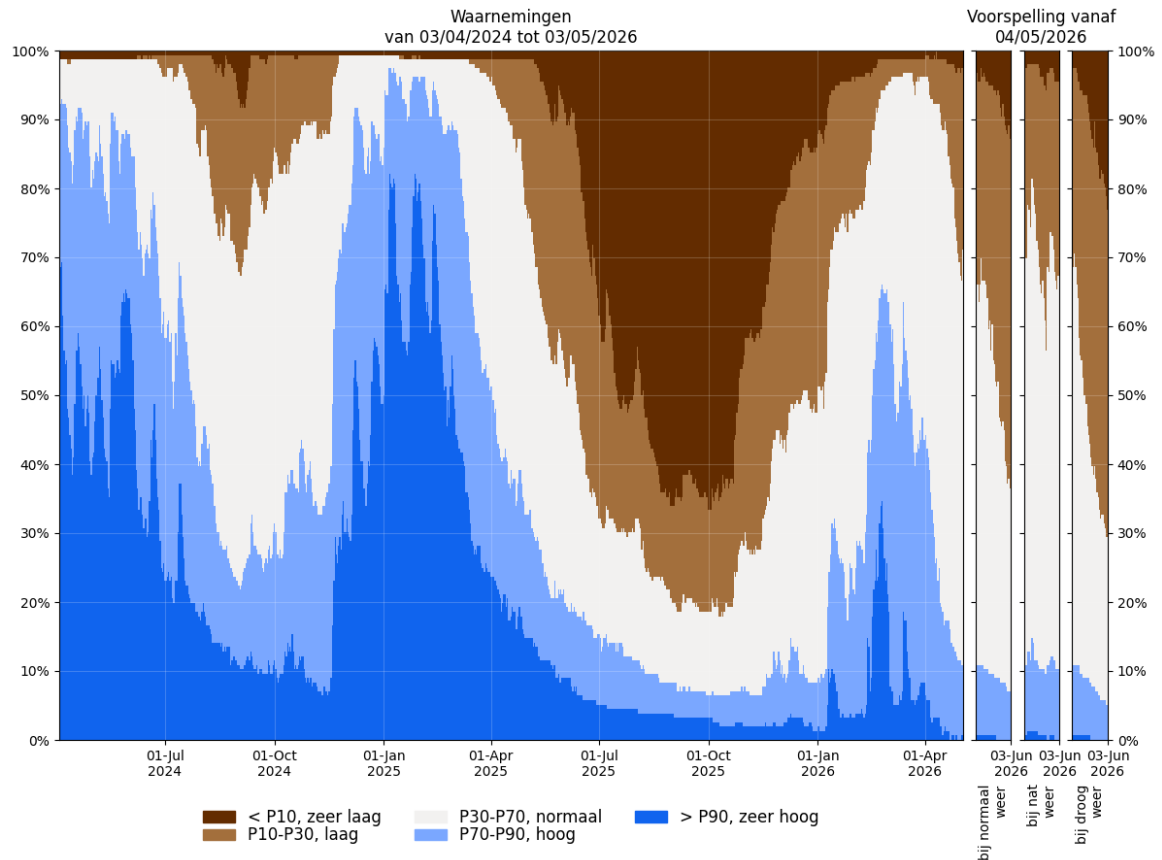
Op [Figuur 10](#) zien we dat de verschuiving van lage naar hoge grondwaterstanden tijdens het afgelopen hydrologisch winterseizoen zeer beperkt was. Zowel het aandeel als de duur met hoge grondwaterstanden waren duidelijk minder omvangrijk dan in het hydrologisch winterseizoen 2024-2025, als gevolg van het overwegend droge jaar 2025.

Van april tot eind september bevinden we ons in het hydrologisch zomerseizoen. Een verschuiving naar klassen met lagere grondwaterstanden is de normale trend. Sinds de start van april is dit aandeel (lage tot zeer lage) grondwaterstanden toegenomen met ca. 30%. Tegelijkertijd is het aandeel hoge tot zeer hoge grondwaterstanden met hetzelfde percentage afgenomen.

Vanaf 04/05/2026 tonen de scenariogebaseerde voorspellingen dat het aandeel hoge tot zeer hoge grondwaterstanden in het normaal weerscenario zal dalen tot ca. 8%. Bij een droog scenario zou dat aandeel afnemen tot ca. 5% en bij een nat scenario blijft dit ongeveer gelijk. Zie de scenariogebaseerde voorspelling van 04/05/2026 tot 03/06/2026 met scenario's voor normaal, nat en droog weer in de rechterkant van [Figuur 10](#).

¹Het totaal van freatische grondwaterstanden kan door afrondingen op gehele getallen afwijken van 100%.

Absolute toestand van de freatische grondwaterstand

Figuur 10: Absolute toestand van de freatische grondwaterstand: Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand (t.o.v. alle peilen van de referentieperiode) voor de afgelopen 2 jaar + scenariogebaseerde voorspelling voor de komende maand. In de winter worden vooral hoge grondwaterstanden verwacht, in de zomer vooral lage.

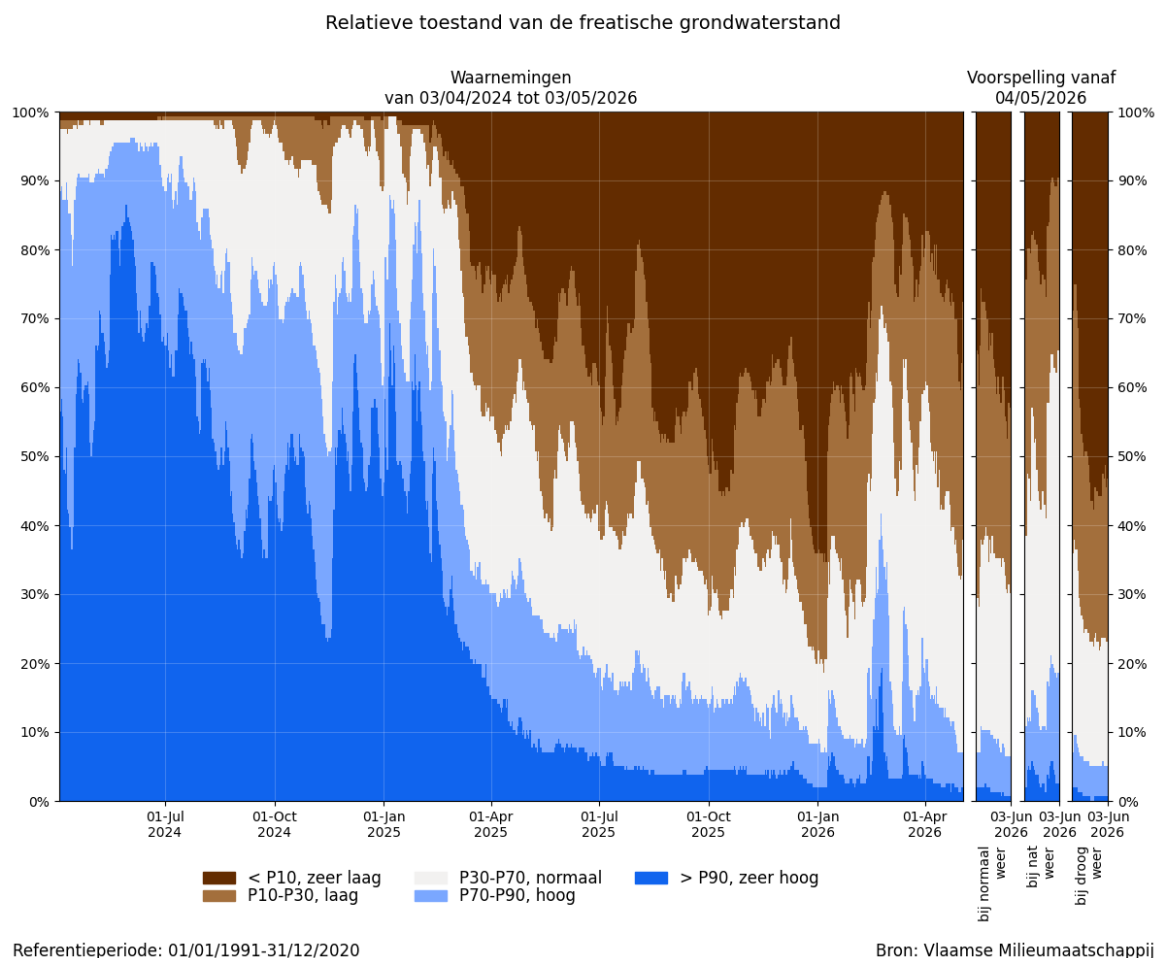
Relatieve vergelijking: Wat is de toestand van het freatisch grondwater voor de tijd van het jaar?

Op 03/05/2026 vertoonde 62% van de meetlocaties een lage (35%) tot zeer lage (28%), 31% een normale, en 7% een hoge (5%) tot zeer hoge (2%) grondwaterstand voor de tijd van het jaar. (Figuur 11).

Op [Figuur 11](#) blijkt dat het jaar 2026 aanving met een groot aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden voor de tijd van het jaar (ca. 80%), als gevolg van het droge jaar 2025. Tot begin maart 2026 nam het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden af, waarna dit opnieuw toenam. In vergelijking met begin mei van het voorgaande jaar is het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden ca. 20% groter. Daardoor wordt het hydrologisch zomerseizoen verdergezet met een toestand die minder weerbaar is tegen een droge periode dan vorig jaar. Dat de situatie begin april gunstiger was in vergelijking met het voorgaande jaar toont dat de relatieve toestand snel kan omkeren afhankelijk van de weersomstandigheden.

Vanaf 04/05/2026 tonen de scenariogebaseerde voorspellingen aan dat het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden voor de tijd van het jaar stabiel blijft in het normaal scenario. Bij een nat scenario zal dat aandeel afnemen tot ca. 35%. Bij een droog scenario kan dit aandeel toenemen tot ca. 78%. Zie de scenariogebaseerde voorspelling van 04/05/2026 tot 03/06/2026 voor een

normale, natte en droge situatie in de rechterkant van [Figuur 11](#).

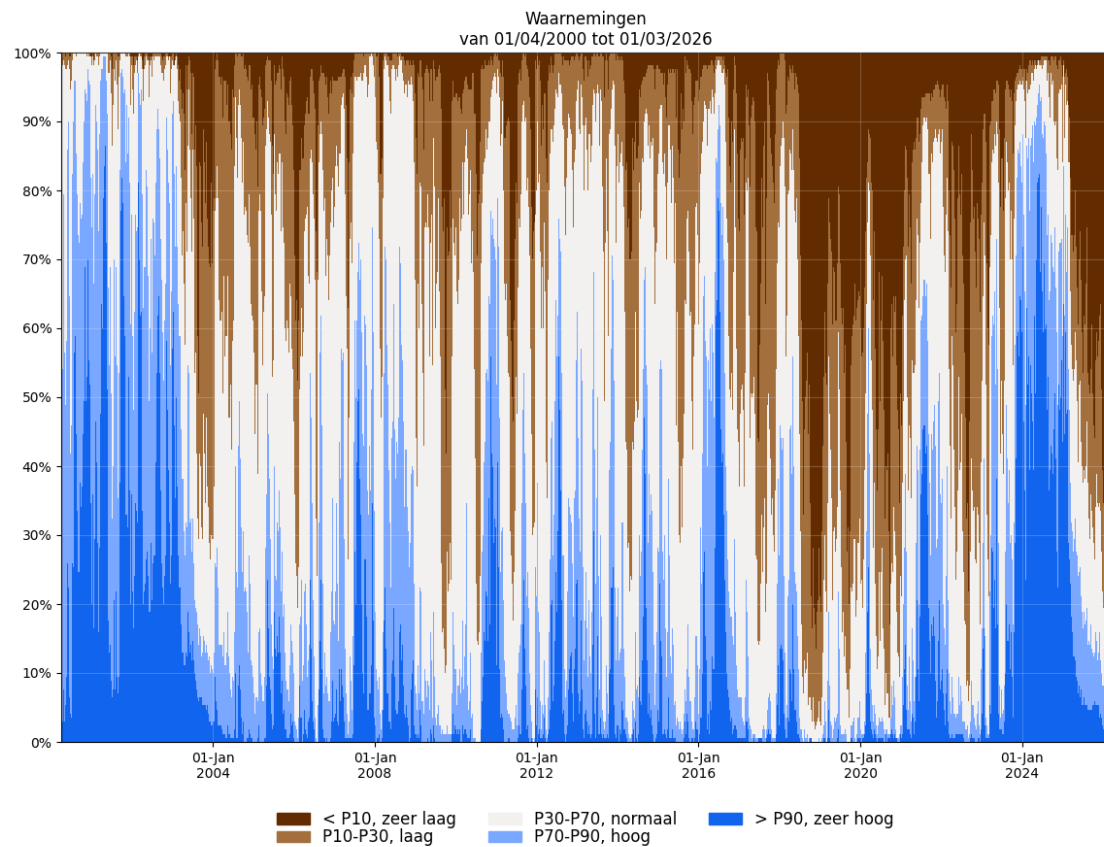

Figuur 11: Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand: Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand voor de tijd van het jaar, voor de afgelopen 2 jaar + scenariogebaseerde voorspelling voor de komende maand.

[Figuur 12](#) toont de grafiek voor de relatieve toestand van 01/04/2000 tot 01/03/2026. In de periode 2017-2020, in het jaar 2022, en ondertussen in het jaar 2025 waren er duidelijk langere periodes met grotere percentages lage tot zeer lage freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. De natte zomer van 2021 en de periode vanaf 2023 tot begin 2025 staan in sterk contrast met de droge periodes ervoor en erna.

Deze (en de verdere) evolutie hangt nauw samen met de hoeveelheid neerslag en verdamping. Samen bepalen ze het neerslagtekort of -overschot. Bij een groter dan normaal neerslagtekort dalen de grondwaterstanden sneller of herstellen ze trager dan normaal, en omgekeerd. Als door klimaatverstooring extreme weersomstandigheden (uitzonderlijk droog of nat) frequenter optreden of langer aanhouden, zal dit zich ook weerspiegelen in de situatie van het freatisch grondwater.

Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand

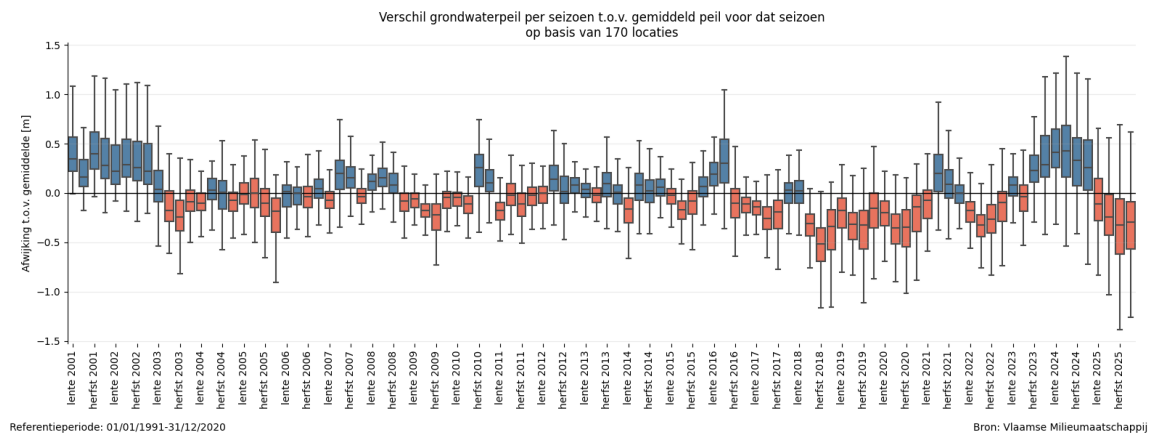

Referentieperiode: 01/01/1991-31/12/2020

Bron: Vlaamse Milieumaatschappij

Figuur 12: Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand (1/4/2000 – 1/3/2026): Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand voor de tijd van het jaar.

Figuur 13 toont de verdeling van de verschillen (op 170 locaties) tussen het gemiddeld grondwaterpeil voor elk individueel seizoen en het gemiddeld peil voor dat seizoen in de referentieperiode 1991-2020. Deze grafiek toont hoeveel de peilen afwijken van het normale niveau voor een bepaald seizoen. In de lente en zomer van 2024 was de gemiddelde grondwaterstand voor de mediane meetplaats ruim 40 cm hoger dan normaal. Ook in de natte periode 2000-2002 was die stand enkele tientallen centimeter hoger dan normaal. In de periode 2017-2020, met uitschieter herfst 2018, was die stand net enkele tientallen centimeter lager dan normaal. Van lente tot winter 2025 was de mediane grondwaterstand opnieuw verschillende tientallen centimeter lager dan normaal.

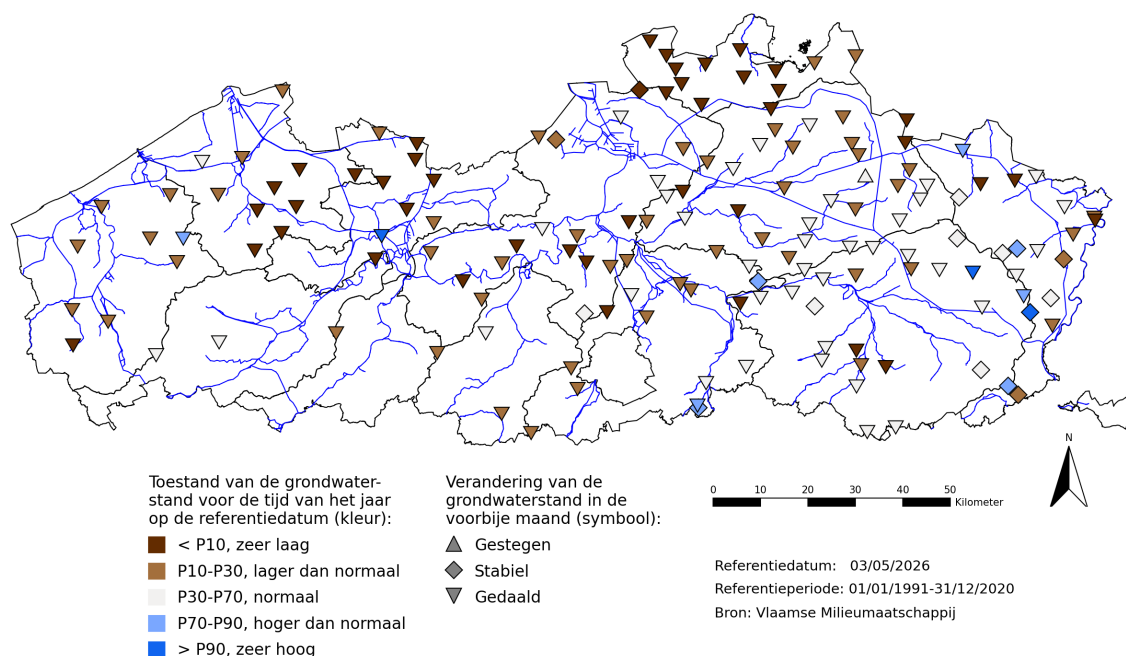
Figuur 13: Verdeling van de verschillen tussen het grondwaterpeil per seizoen t.o.v. het gemiddeld peil in de referentieperiode voor dat seizoen.

2.2.2 Is het freatisch grondwater gestegen of gedaald?

Op 03/05/2026 waren op 1% van de meetplaatsen de (absolute) freatische grondwaterstanden gestegen t.o.v. een maand eerder. Op 10% van de resterende meetplaatsen bleven de peilen stabiel terwijl ze op 89% daalden. De overwegende daling van de peilen is te wijten aan de veel droger dan normale maand april. Begin mei bevinden we ons op in het hydrologisch zomerseizoen, een verschuiving naar klassen met lagere (absolute) grondwaterstanden is de normale trend.

Zoals hierboven vermeld vertoonde 62% van de meetlocaties een lage (35%) tot zeer lage (28%), 31% een normale, en 7% een hoge (5%) tot zeer hoge (2%) grondwaterstand voor de tijd van het jaar (op 03/05/2026).

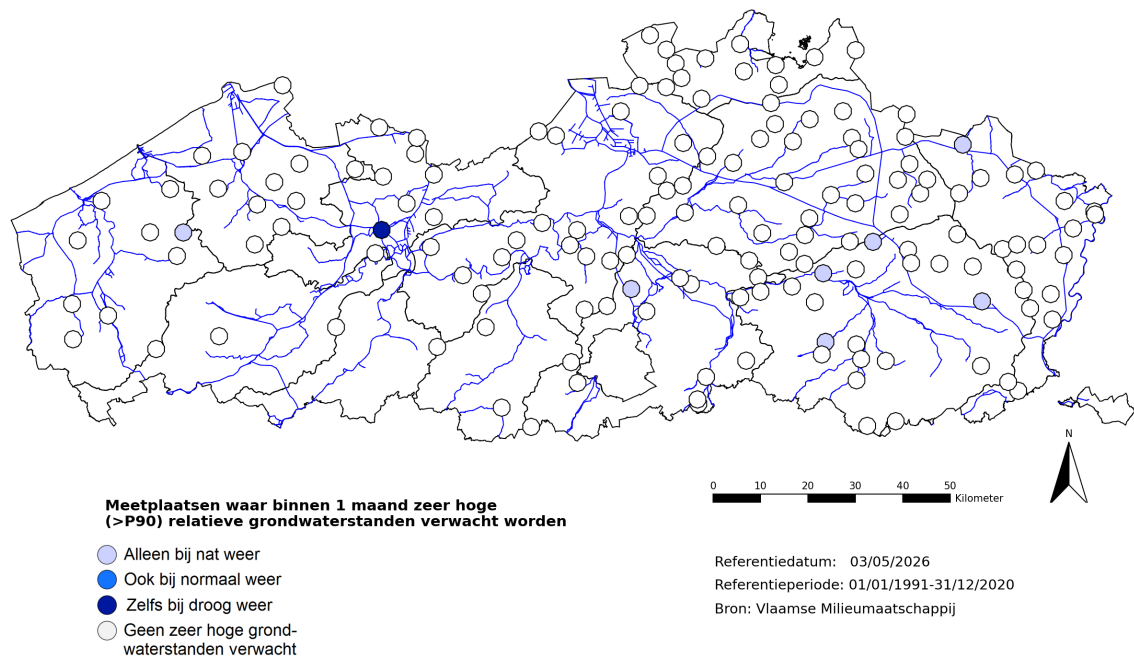
Figuur 14 toont de relatieve grondwaterstandindicator met stijgende/dalende peilen.

Figuur 14: Huidige grondwaterstandsveranderingen en relatieve situering van de huidige freatische grondwaterstand.

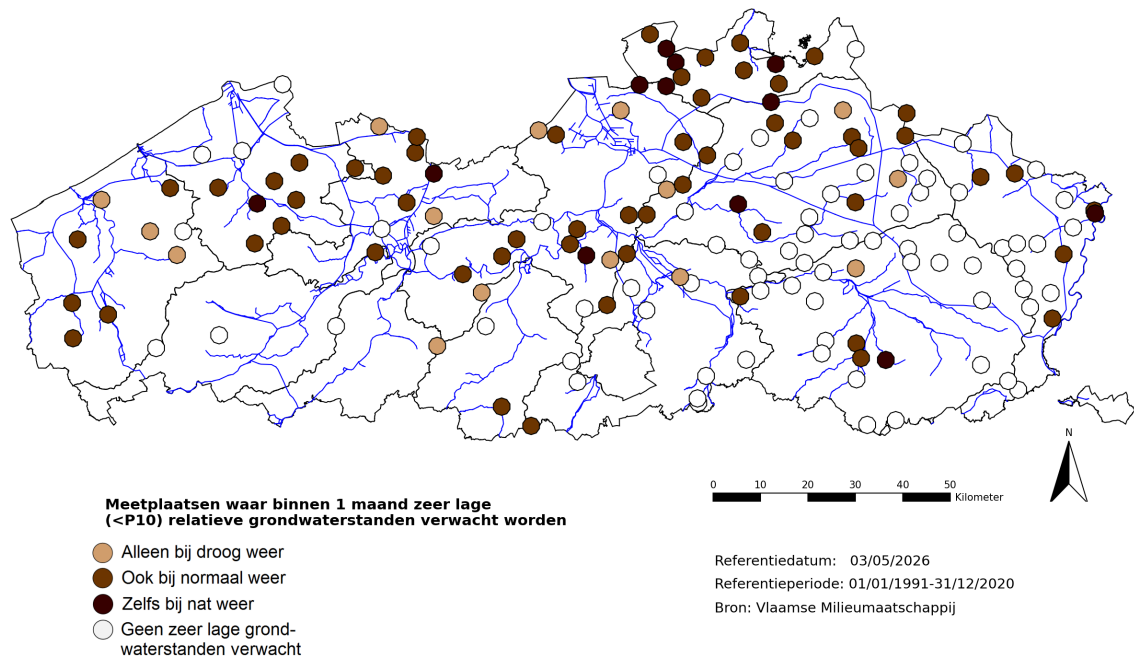
2.2.3 Worden er volgende maand zeer hoge of zeer lage freatische grondwaterstanden verwacht?

Volgende maand verwachten we bij nat weer op 5% van de meetplaatsen zeer hoge grondwaterstanden ($>P90$) voor de tijd van het jaar. Bij zowel normaal als droog weer wordt dat percentage 0,6% van de meetplaatsen. Die meetplaatsen liggen verspreid over Vlaanderen (Figuur 11 en Figuur 15).

Figuur 15: Meetplaatsen waar volgende maand zeer hoge ($>P90$) freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar verwacht worden.

Volgende maand verwachten we bij droog weer op 53% van de meetplaatsen zeer lage (<P10) grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. Bij normaal en nat weer wordt dat percentage 44 en 8%. Veel van die meetplaatsen bevinden zich in het noorden en het westen van Vlaanderen (Figuur 11 en Figuur 16).

Figuur 16: Meetplaatsen waar volgende maand zeer lage (<P10) freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar verwacht worden.

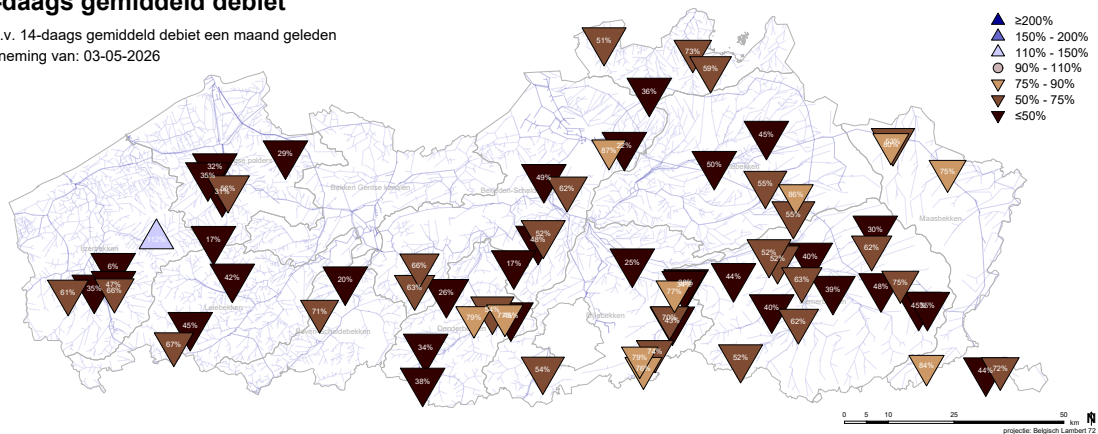
2.3 Debeten onbevaarbare waterlopen

2.3.1 Waarnemingen

De evolutie van de 14-daags gemiddelde debieten op de onbevaarbare waterlopen toont dat zo goed als overal in Vlaanderen de debieten daalden ten opzichte van begin vorige maand. In Merkem was de daling het sterkste; daar vielen de debieten terug tot minder dan 6% van de waarde van begin vorige maand.

14-daags gemiddeld debiet

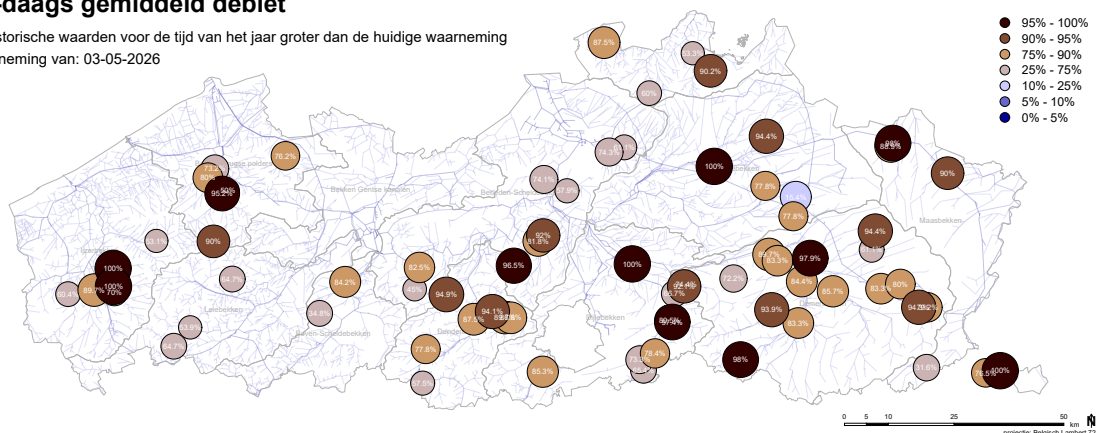
% t.o.v. 14-daags gemiddeld debiet een maand geleden
waarneming van: 03-05-2026

Figuur 17: Verandering van het 14-daags gemiddeld debiet in de voorbije maand.

14-daags gemiddeld debiet

% historische waarden voor de tijd van het jaar groter dan de huidige waarneming
waarneming van: 03-05-2026

Figuur 18: 14-daags gemiddeld debiet als percentiel (overschrijding) van de historische waarden voor dezelfde periode van het jaar.

In 33% van de stations worden momenteel normale² 14-daags gemiddelde debieten gemeten voor de tijd van het jaar. Dit is ongeveer de helft van begin vorige maand, toen werd op 64 % van de stations normale waarden gemeten. Het aandeel lage tot zeer lage debieten steeg van 29 % begin vorige maand naar 66 %: we zien op dit moment 38 % lage en 27 % zeer lage debieten. (Figuur 18). Het aandeel hoge debieten is van 7 % begin vorige maand gedaald naar momenteel 1 % hoge 14-daags gemiddelde debieten. Nergens meten we nog zeer hoge debieten. Ten opzichte van begin april zien we dus een sterke toename van de lage tot zeer lage 14-daags gemiddelde debieten voornamelijk ten koste van de normale debieten.

Figuur 19 toont de tijdsevolutie van de 14-daags gemiddelde debieten per stroomgebied. Hiertoe werden de specifieke³ 14-daags gemiddelde debieten per bekken over de stations uitgemiddeld voor die stations die over een tijdreeks van meer dan 30 jaar beschikken. We zien in deze figuur eerst en vooral het gemiddeld verloop doorheen het jaar, met hogere afvoeren in de hydrologische winter (oktober - maart) en verlaagde afvoeren in de zomer (april-september). Ter referentie werden ook de voorbije hydrologische jaren afgebeeld.

Op Figuur 19 zien we hoe het huidig hydrologisch jaar 2026⁴ startte met zeer tot extreem lage 14-daags gemiddelde debieten. In de tweede helft van oktober zien we bijna overal een duidelijke toename tot gemiddelde waarden, behalve in het Netebekken waar de 14-daags gemiddelde debieten aan de lage kant voor de tijd van het jaar bleven. Tijdens de eerste helft van november kennen de debieten een terugval, maar in de tweede helft van de maand worden op veel stations opnieuw gemiddelde waarden voor de tijd van het jaar bereikt. In de bekkens van Dender, Demer en Maas blijft de specifieke afvoer ook in de tweede helft van november lager dan gemiddeld. In december zien we dat overal de afvoeren sterk dalen en tegen begin januari is het specifieke 14-daags gemiddelde debiet per bekken bijna overal historisch laag voor de tijd van het jaar. Tegen halverwege januari 2026 piekten de debieten op gemiddelde tot bovengemiddelde waarden om tegen begin februari terug te dalen naar gemiddelde tot lage/zeer lage gemiddelde specifieke 14-daags debieten. Vanaf halverwege februari begonnen de debieten aan een sterke remonte met tegen begin maart in bijna alle bekkens hoge tot extreem hoge gemiddelde specifieke 14-daags debieten. In de loop van maart daalden de waarden weer naar normaal tot lager dan normaal.

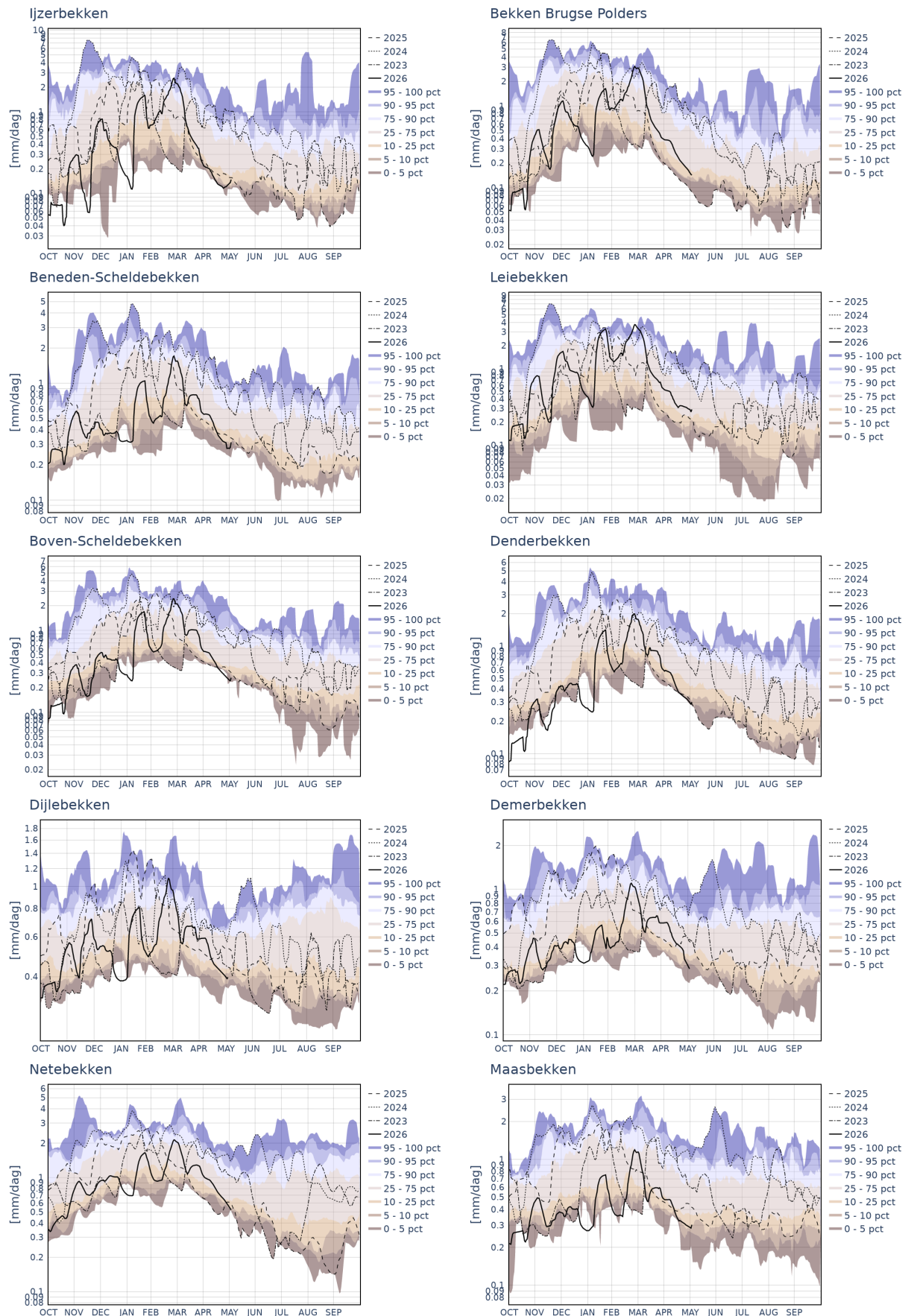
We zien op Figuur 19 dat het specifieke 14-daags gemiddelde debiet per bekken in de loop van april overal sterk zakte. Daarbij werd het historisch minimum benaderd of onderschreden in de bekkens van de IJzer, de Boven-Schelde, de Dender en de Maas. Momenteel meten we in bijna alle bekkens lage tot extreem lage gemiddelde specifieke 14-daags debieten; enkel in het Leiebekken zijn de cijfers normaal.

Figuur 20 toont een cumulatief beeld van de bekkengemiddelde specifieke afvoervolumes (totaal volume), vergeleken met de historische percentielwaarden i.f.v. de dag in het hydrologisch jaar en dit voor de afgelopen 30 jaar. In deze figuur werd opzettelijk het hydrologisch jaar 2023-2024 buiten de percentiel berekening gehouden ter indicatie van het extreme karakter van het voorbije hydrologisch jaar.

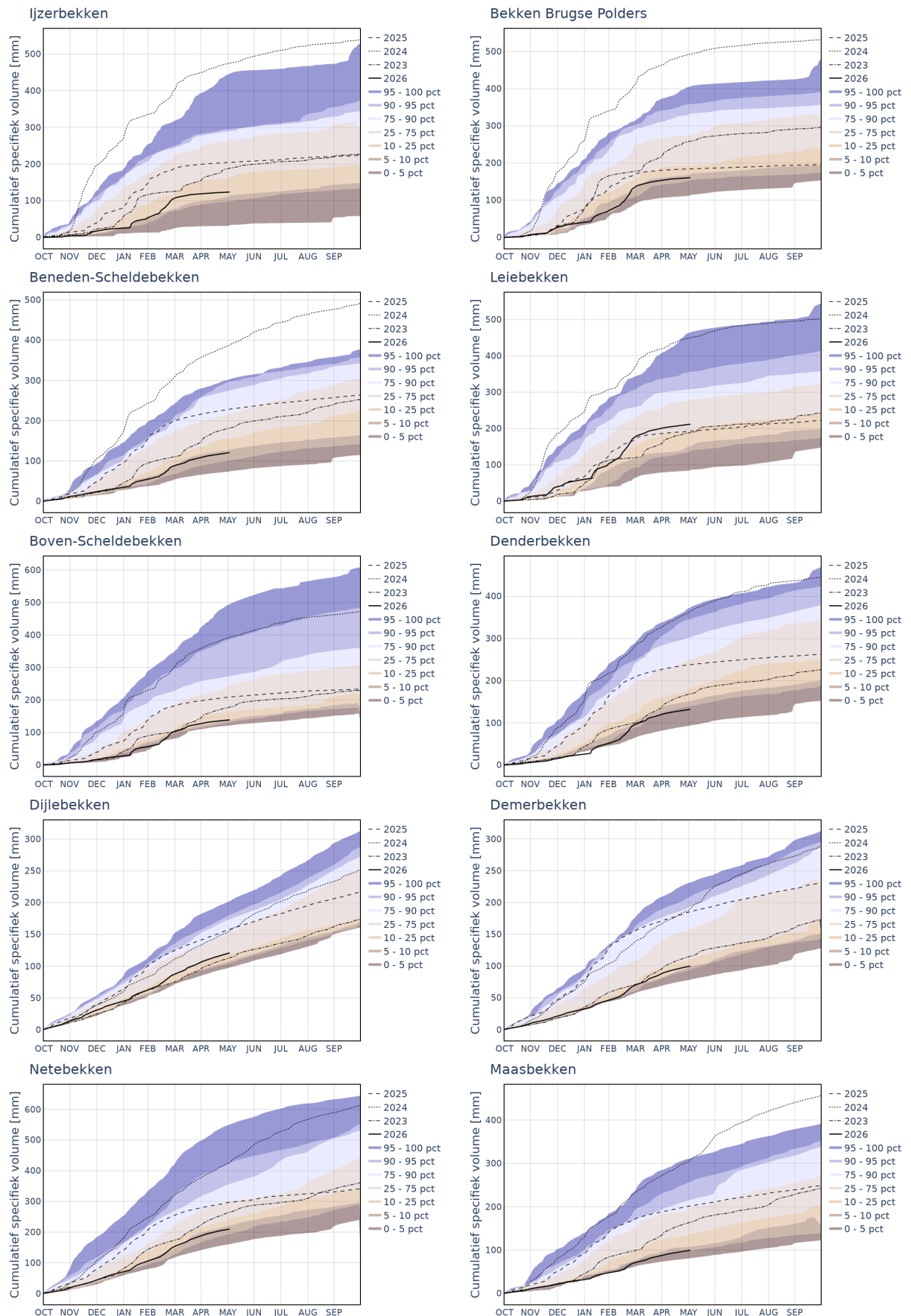
²Met "zeer laag/hoog"bedoelen we dat meer dan 90% van de historische waarden voor de tijd van het jaar groter/lager zijn dan de momenteel geobserveerde waarde, "laag/hoog"wil zeggen meer dan 75 %

³Het specifiek debiet is het gemeten debiet (in m³/s), genormeerd met de oppervlakte van het stroomgebied aan de meetlocatie. Het specifiek debiet wordt typisch in mm/h of mm/dag uitgedrukt.

⁴1 oktober 2025 - 30 september 2026

Figuur 19: Stroomgebiedsgemiddelde specifieke afvoer en vergelijking met de afgelopen 30 jaar. Per bekken is de gemiddelde specifieke afvoer bepaald voor een selectie van stations waarvoor een tijdreeks van meer dan 30 jaar debietsdata beschikbaar is. Deze waarde wordt vervolgens als functie van de dag in het hydrologisch jaar (te beginnen van 1 oktober) vergeleken met de historische waarden (kleurcode).

Figuur 20: Stroomgebiedsgemiddelde cumulatieve specifieke afvoer en vergelijking met de afgelopen 30 jaar. Per bekken is de gemiddelde cumulatieve specifieke afvoer bepaald voor een selectie van stations waarvoor een tijdreeks van meer dan 30 jaar debietsdata beschikbaar is. Deze waarde wordt vervolgens als functie van de dag in het hydrologisch jaar (te beginnen van 1 oktober) vergeleken met de historische waarden (kleurcode).

2.3.2 Voorspellingen

In de nacht van 4 op 5 mei viel er lokaal tot meer dan 50 mm neerslag op enkele uren tijd. Op sommige onbevaarbare waterlopen in de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant zijn de waterpeilen daardoor op 5 mei nog wat hoger dan normaal. Op 5 mei trekt een nieuwe, actieve neerslagzone vanuit het zuiden over ons land. In de loop van de avond en nacht van 5 op 6 mei bereikt de neerslag ook het zuidoosten van Vlaanderen. Tot 6 mei worden in de provincies Limburg, Vlaams-Brabant en Antwerpen neerslaghoeveelheden verwacht tot 30 mm en lokaal zelfs iets meer. In het centrum en vooral het oosten van Vlaanderen kunnen waakpeilen op onbevaarbare waterlopen overschreden worden waardoor akkers en weilanden onder water komen. Er worden geen kritieke overstromingen verwacht langs de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie. Vanaf 7 mei wordt het droger en zullen de waterpeilen op de onbevaarbare waterlopen kunnen normaliseren. Op de langere termijn (10 dagen) worden er geen kritieke overstromingen verwacht.

De overstromingsvoorspellingen worden dagelijks bijgesteld, de meest recente resultaten vind je op waterinfo.vlaanderen.be.

3 Samenvatting

Meteorologie

April 2026 was volgens het KMI een warme, zonnige en vooral zeer droge maand. In Ukkel viel 9,1 mm neerslag. Dit is 19% van de normale hoeveelheid neerslag en de derde laagste hoeveelheid voor de huidige referentieperiode. Het KMI verwacht voor een normale maand april een totaal van 46,7 mm (bron: KMI). Opvallend is dat het in de derde decade van de maand april volkomen droog bleef. In het VMM-pluviometernetwerk variëren de neerslagtotalen voor april 2026 tussen 1,9 mm in De Panne, waar 4% van de normale hoeveelheid neerslag viel, en 15,1 mm in Beverst (Demerbekken) waar 32% van de normale hoeveelheid gemeten werd. Gemiddeld over de VMM-meetlocaties vinden we een neerslagtotaal voor april 2026 van 8,4 mm (18% van het klimatologisch normaal). De kustregio ving het minste neerslag; het uiterste zuidoosten van Vlaanderen tekent zich als natste regio af.

De afgelopen 3 maanden (februari t.e.m. april) viel in het VMM-pluviometernetwerk minimaal 101,3 mm (Klemskerke) tot maximaal 203,4 mm (Nossegem) neerslag, wat overeenkomt met respectievelijk 59% tot 119% van het klimatologisch normaal te Ukkel van 171,1 mm voor de maanden februari t.e.m. april (referentie: 1991-2020, bron: KMI). Ook hier tekent het uiterste westen van Vlaanderen zich als droogste regio af; de Voerstreek ving het meeste neerslag. Gemiddeld over de VMM-meetstations vingen we de voorbije 3 maanden in totaal 149,6 mm neerslag of 87% van het normaal.

De SPI index op de korte termijn (SPI-1) toont op 3/05/2026 hoe in de brede kustregio en in de oostelijke helft van Vlaanderen normale waarden afwisselen met matig tot soms zeer droge waarden. Oost-Vlaanderen scoort voornamelijk normaal. (data: KMI).

Op 4 mei wordt voor de periode tot 14 mei gemiddeld over Vlaanderen tussen 11,2 mm (P25) en 49,1 mm (P75) neerslag voorspeld met een mediaan waarde van 32,6 mm (bron: KMI). Hierdoor verwachten we dat de SPI-1 in de brede kuststreek naar een drogere toestand zal evolueren

met matig tot extreem droge waarden. De rest van Vlaanderen wordt verwacht naar normaal te evolueren. In het droge scenario (P15) kleurt bijna heel Vlaanderen matig tot zeer droog met vooral in de brede kuststreek ook extreem droge waarden. In het natte scenario (P85) zien we een totaal ander beeld: enkel de bekkens van de IJzer en de Brugse Polders zouden dan normaal kleuren, terwijl de rest van Vlaanderen zeer nat tot vooral extreem nat zou scoren.

We zien actueel dat het neerslagtekort sinds begin april bijna overal in Vlaanderen is opgelopen tot meer dan 50 mm. Deze waarden zijn meestal hoog tot zeer hoog voor de tijd van het jaar (percentiel 65 - 94). Aan de kust en in het Denderbekken zien we de grootste tekorten. De uitschieters noteren een neerslagtekort van minimaal 38 mm in Loenhout (provincie Antwerpen) tot maximaal 70 mm in Liedekerke (Denderbekken); deze zijn respectievelijk gemiddeld (percentiel 65) en zeer hoog (percentiel 94) voor de tijd van het jaar.

Hydrologie

Hoewel begin 2026 gekenmerkt werd door een afname van de lage tot zeer lage grondwaterstanden voor de tijd van het jaar, blijven de gevolgen van het droge jaar 2025 merkbaar. Het hydrologisch zomerseizoen startte met overwegend lager dan normale grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. Deze neerwaartse trend zette zich verder door met begin mei, een groot aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden voor de tijd van het jaar: op 03/05/2026 vertoonde 62% van de meetlocaties een lage tot zeer lage, 31% een normale, en 7% een hoge tot zeer hoge grondwaterstand. Daarmee ligt het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden (voor de tijd van het jaar) reeds hoger dan in dezelfde periode vorig jaar, terwijl dit begin april nog omgekeerd was.

Meer info over de werking van het grondwatersysteem en de betekenis van lage grondwaterstanden vind je in [dit filmpje](#). Op dov.vlaanderen.be vind je alle grondwaterstanden, de [huidige toestand](#) en de [interactieve kaart](#) voor het freatisch grondwater.

De evolutie van de 14-daags gemiddelde debieten op de onbevaarbare waterlopen toont dat zo goed als overal in Vlaanderen de debieten daalden ten opzichte van begin vorige maand. In Merkem was de daling het sterkste; daar vielen de debieten terug tot minder dan 6% van de waarde van begin vorige maand.

In 33% van de stations worden momenteel normale 14-daags gemiddelde debieten gemeten voor de tijd van het jaar. Dit is ongeveer de helft van begin vorige maand, toen werd op 64 % van de stations normale waarden gemeten. Het aandeel lage tot zeer lage debieten steeg van 29 % begin vorige maand naar 66 %: we zien op dit moment 38 % lage en 27 % zeer lage debieten. Het aandeel hoge debieten is van 7 % begin vorige maand gedaald naar momenteel 1 % hoge 14-daags gemiddelde debieten. Nergens meten we nog zeer hoge debieten. Ten opzichte van begin april zien we dus een sterke toename van de lage tot zeer lage 14-daags gemiddelde debieten voornamelijk ten koste van de normale debieten.

We zien dat het specifieke 14-daags gemiddelde debiet per bekken in de loop van april overal sterk zakte. Daarbij werd het historisch minimum benaderd of onderschreden in de bekkens van de IJzer, de Boven-Schelde, de Dender en de Maas. Momenteel meten we in bijna alle bekkens lage tot extreem lage gemiddelde specifieke 14-daags debieten; enkel in het Leiebekken zijn de cijfers normaal.

In de nacht van 4 op 5 mei viel er lokaal tot meer dan 50 mm neerslag op enkele uren tijd. Op sommige onbevaarbare waterlopen in de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant zijn de waterpeilen daardoor op 5 mei nog wat hoger dan normaal. Op 5 mei trekt een nieuwe, actieve neerslagzone va-

nuit het zuiden over ons land. In de loop van de avond en nacht van 5 op 6 mei bereikt de neerslag ook het zuidoosten van Vlaanderen. Tot 6 mei worden in de provincies Limburg, Vlaams-Brabant en Antwerpen neerslaghoeveelheden verwacht tot 30 mm en lokaal zelfs iets meer. In het centrum en vooral het oosten van Vlaanderen kunnen waakpeilen op onbevaarbare waterlopen overschreden worden waardoor akkers en weilanden onder water komen. Er worden geen kritieke overstromingen verwacht langs de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie. Vanaf 7 mei wordt het droger en zullen de waterpeilen op de onbevaarbare waterlopen kunnen normaliseren. Op de langere termijn (10 dagen) worden er geen kritieke overstromingen verwacht. Deze voorspellingen worden dagelijks bijgesteld, de meest recente resultaten vind je op waterinfo.vlaanderen.be.